

Ο ΕΡΑΝΟΣ

ΚΩΜΩΔΙΑ ΜΟΝΟΠΡΑΚΤΟΣ

ΠΡΟΣΩΠΑ

Πιπέρης ἑτῶν 21 φοιτητής.
Ζωγραφάκης ἑτῶν 28 υπάλληλος Υπουργείου
Κύρ **Ἀργύρης** ἑτῶν 70 οικοδεσπότης.
Δνὶς Διλή **Ἐρασμιοπούλου** ἑτῶν 25.
Δνὶς Κλεονίκη **Αὐθεντιάδου** ἑτῶν 40.
Πέτρος ἔμποροῦπάλληλος.
Παῦλος

Ἡ Σκηνὴ σύγχρονος ἐν Ἀθήναις.

(Λογίμιον ἀπέριτον φοιτητοῦ. Γραφεῖον, ἐφ' ᾧ βιβλία ἀτάκτως ἐρομένα. Μία εἰαιογραφία ἀνηχημένη. Μία κλίνη εἰς τὸ βάθος, ἀτημέλητος).

ΣΚΗΝΗ Α΄.

Πιπέρης μόνος.

Πιπέρης. (Κρατῶν ἐφημερίδα καὶ ἐξή-
 πλωμένους εἰς πολυθρόναν). Οὐρ! τὰ ἴδια
 καὶ τὰ ἴδια... "Ὅλο γιὰ ἑράνους γράφει (πετᾶ τὴν
 ἐφημερίδα) ἔρανοι ἐδῶ, ἔρανοι ἐκεῖ. Βαρέθηκα
 πειά... Ἐχω καὶ μιὰ (ἀνάκλησιζόμενος) τεμ-
 πελιά σήμερα καὶ μιὰ ἀνα-παρα-διά. "Ἄν ἤμουν συν-
 τάκτης τοῦ νέου Ἑλλ. Λεξικοῦ αὐτὰς τὰς τρεῖς προ-
 θέσεις θὰ τὰς ἔδωκα ἐντελῶς. Μοῦ πειράζουν τὰ
 νεῦρα. Μὰ τί λέγω γιὰ Λεξικό, ποῦ ἔχω νὰ μελε-
 τήσω Ἐνομιχὸν δίκαιον. Αὐτὴ ἡ νομικὴ ἐπιστήμη
 εἶνε λαδύρινθος· εὐτυχῶς ἔχω αρκετὸν μῦτον διὰ νὰ
 βγῶ... διδάκτωρ... Λέγουν ἡ μεγάλη μύτη εἶνε σύμ-
 βολον εὐφύας... Μὰ τί καιρὸς σήμερα... Τί κρῦο...
 Τεμπελιά, ἀναπαραδιά, κρῦο. = Τριλογία τῆς φοιτητι-
 κῆς ἰλαροτραγωδίας...

ΣΚΗΝΗ Β΄.

Πιπέρης, Ζωγραφάκης.

(Ἡ θύρα ἀνοίγει αἰφηνδίως καὶ εἰσέρχεται σπεύδων ὁ Ζωγραφάκης).

Ζωγρ. Γειά σου κύριε Ἀρμενόπουλε, κύριε Καλ-
 λιγᾶ, κύριε Βινσάιτ...

Π. Οὐρ, καυμένη, ὄρεξί ποῦ τὴν ἔχεις...

Ζ. Μὰ αὐτὸ εἶνε δυστύχημα νὰ ἔχω ὄρεξί καὶ ὁ
 μῆνας νὰ πλησιάξῃ τὸ τέλος...

Π. Ἐμένα μοῦ λέει... Καὶ εἰς τί ὄφελω τὴν ἀπό-
 τειον αὐτὴν ἐπίσκεψιν;

Ζ. Πιπέρη, αὐτὴ τὴν εἰκόνα (Δεικνύει τὴν
 εἰς τὸν τοῦτον εἰκόνα) ποῦ σοῦ ἐδάνεισα,
 ἦλθα νὰ τὴν πάρω.

Π. Μά, μοῦ τὴν ἔδωσες νὰ στολίσω τὴν κάμαρά
 μου... Ξεῦρεις γιατί... Γιὰ κείνη τὴν ἐπίσκεψί ποῦ
 περιμένω τῆς Κατινίτσας.

Ζ. Μά...

Π. Τί μά;... Δὲν ἦλθε... Μὴ τὴν πάρῃς ἀκόμη, καυ-
 μένε... "Ἄλλως τε αὐτὴν βλέπει ὁ νοικοκύρης μου
 καὶ παρηγοριέται... Τὸν ἔπεισα ὅτι ἔχει μεγάλην
 ἀξίαν.

Ζ. Ἀλλὰ σκοπεύεις νὰ τὴν δώσῃς ἐνέχυρον;

Π. Ἐγὼ; Ἀστειεύεσαι. Ἐγὼ ἐγκύβη, Ζωγραφάκη,
 τόσον πολὺ εἰς τὸ Ἐνομιχὸν δίκαιον, ξεῦρω συνεπῶς
 τὰς συνεπείας ἐνὸς τοιοῦτου ἀπονενημένου διαθή-
 ματος. Τολμάχιστον μέχρι τέλους τοῦ μῆνος ἀρσέ μου
 τὴν καὶ ἔπειτα σοῦ τὴν ἐπιστρέφω...

Ζ. Ἀδύνατον τὴν θέλω γιατί θὰ ἔλθῃ σὸ σπῆτι
 μου ἕνας καλλιτέχνης καὶ πρόπει νὰ τὴν ἰδῇ.

Π. Ζωγραφάκη, σὲ παρακαλῶ.

Ζ. εἰς τὸν αὐτὸν τόνον) Πιπέρη, σὲ παρακαλῶ.
 (Ἀκούεται κτύπος εἰς τὴν θύραν)

Π. Ἐμπρός.

ΣΚΗΝΗ Γ΄.

Οἱ ἄνω, Ἀργύρης

(Εἰσέρχεται χολαῖνον ὁ Κύρ Ἀργύρης. Ὁ Ζωγρα-
 φάκης ἀποσυρόμενος περιεοράζεται ἐν βιβλίον εἰς τὸ βά-
 θος τῆς σκηνῆς καθ' ὅσον τὸ διάστημα τῆς οἰκονομίας
 Πιπέρη καὶ Ἀργύρη).

Ἀργ. (εἰς εἰρηχόμενος.) Κύριε Πιπέρη, προ-
 σκυθῶ, πῶς εἴσθε;

Π. (κατ' ἰδίαν) Ἐρωτᾷ πῶς εἶμαι.

(πρὸς τὸν Ἀργ.) Τώρα, κύρ Ἀργύρη, μὲ
 τὸν πόλεμο, ὅλοι εἴμεθα κακὰ καὶ ψυχρά...

Ἀργ. Ψυχρὰ μ' αὐτὸν τὸν χιονιὰ εἶνε φυσικόν.
 Ἀλλὰ, κακὰ... γιατί;... ὁ στρατός μας ἀπὸ νίκη (ὁ Π.
 κλονίζεται) σὲ νίκη πηγαίνει.

Π. (Κατ' ἰδίαν) Αὐτὸς ὅλο γιὰ νοῦτι μιὰ ὅλο
 τὸ χρόνος... (Ἀφηρημένος) Ναί... δὲν λέγω τὸ
 ἐναντίον.

Ἀργ. Ξεῦρετε... ἐπειδὴ πλησιάζει νὰ τελειώσῃ
 καὶ ὁ τρίτος μῆνας ποῦ δὲν ἐπληρώθηκα...

Π. Κύρ Ἀργύρη κάμε ὑπομονή. Τώρα ποῦ θριαμ-
 βεύει ἡ δόξα, τώρα ποῦ αἱ δάξναι...

Ἀργ. (δι' ἀκόπτων) Τολμάχιστον ἐν μέρῳ τοῦ
 ἐνοικίου.

Π. Μὰ νοῦτι γυρεύεις τώρα μὲ τὸ δικαιοστάσιο...
 Σὲ καλὸ σοῦ... Ἐγὼ εἶμαι νομικός. Ξεῦρεις τὰς συ-
 νεπείας μιᾶς...

(Κτυπᾷ ἡ θύρα).

Π. Ἐσώθην. (Δυνατᾶ) Ἐμπρός!

(Εἰσέρχονται δύο δεσποινίδες ἀγνωστοί.)

Πιπ. (Προσπαθῶν νὰ εὐπρεπισθῇ καὶ
 ἀνεγείρων τὸν γλακῆν του). Μὲ συγχωρεῖτε...
 Ὅριστε, ὀριστε...

Ἀργ. (Κατ' ἰδίαν) Τώρα βρέθηκα καὶ αὐτές;
 Ὅριστε!... Τὸ νοῦτι λέει πῶς δὲν ἔχει νὰ πληρώσῃ
 καὶ φιλενάδες ἔρχονται πρωὶ-πρωὶ νὰ τὸν μαθήσουν...
 (φεύγει βραδέως) Ἀχ! Δικαιοστάσιο τί κάνεις!

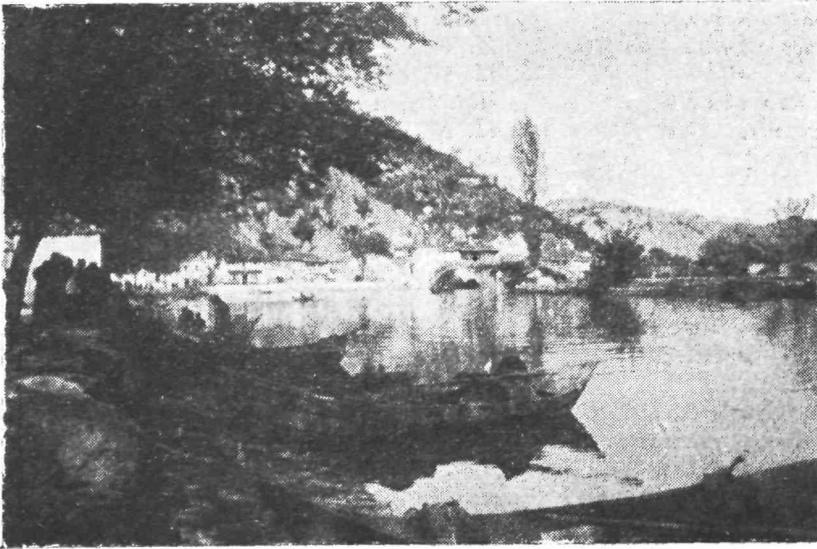
ΣΚΗΝΗ Δ΄.

**Οἱ ἄνω, αἱ δεσποινίδες Ἐρασμιοπούλου καὶ
 Αὐθεντιάδου.**

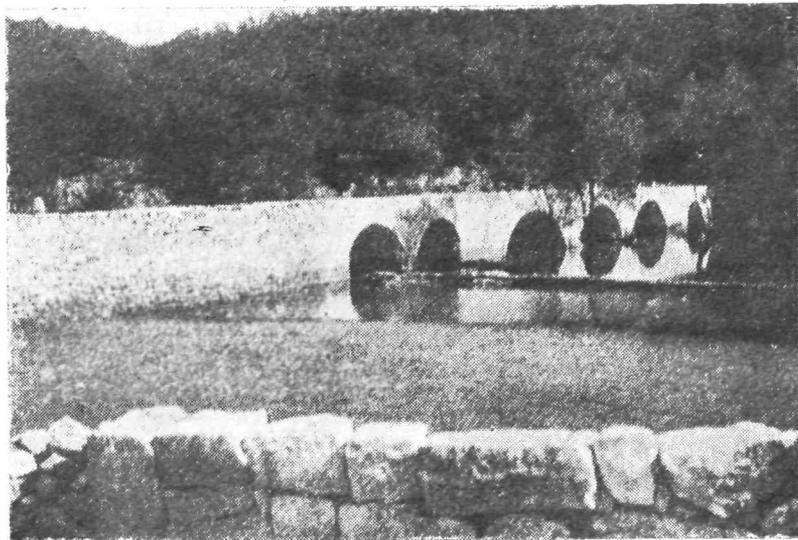
Ἐρ. (Εἰς τὸν Πιπ.) Μὰς συγχωρεῖτε, κύριε,
 ἂν σὰς ἀνησυρήσαμε...

Π. Ὅχι δά... παρακαλῶ...

ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟΝ

Ὁ ποταμὸς Ρέσκα μετὴν ἀρχαίαν Ρωμαϊκὴν γέφυράν του. Εἶνε ἡ ἀγαπητὴ τοποθεσία τοῦ Βασιλέως Νικολάου.

Ἡ νέα γέφυρα ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Ρέσκα, ἦν ἀπεπειράθησαν οἱ Τουρκαλιβανοὶ νὰ καταστρέψουν.

Ἐρ. Ἡ ὥρα δὲν εἶνε βέβαια κατὰλληλως, ἀλλὰ.. ξεύρετε... πρὸ παντὸς τὸ καθήκον!.. Ἡ φιλευθροπία δὲν ἠξεύρει χρόνον καὶ τόπον (ὁ Πιπέρης στενοχωρεῖται) ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ μπαίη, παντοῦ καὶ νὰ ζητῇ τὰ πάντα, πρωί, βράδυ, μεσημέρι, εἰς τὸ μέγαρον, εἰς τὴν καλύβην...

Πιπ. (Ἀναστενάζων μηχανικῶς). Ἔχετε δικαίον. Ἀλλὰ... καθήσατε παρακαλῶ... (Προσφέρει ἓν κάθισμα καὶ εἰς τὰς δύο).

Ἀθθ. Ὅχι, ὄχι εὐχαριστοῦμεν. Δὲν μὰς μένει καιρὸς.. Πρέπει νὰ πᾶμε καὶ ἄλλοῦ.. (Κυττάζουσα γύρω της) Φοιτητὴς μήπως;

Π. Δηλαδή, τελειόφοιτος...

Ἐρ. Κύριε, εἶμεθα ἐπιτροπὴ διὰ τὰς ἀπόρους εὐκογενεῖας τῶν ἐφ' ἑδρῶν τοῦ Βατραχονησίου. Θὰ σὰς παρακαλέσωμεν νὰ δώσετε καὶ σεῖς ὅ,τι εὐαρестήθε...

(Ὁ Ζ. μειδιᾷ παρακωλοῦσθων ἐκ τοῦ βίου θοῦς τῆς αἰθούρας τῆν σκηνὴν).

Πιπ. Εὐαρестοῦμαι... ἀλλὰ..

Ἐρ. Κύριε, πρὸ παντὸς τὸ καθήκον. . κόψετε ἀπὸ ἄλλα (ἡ Αὐθεντιάδου βήχει) ἔξοδα...

Ἀθθ. Καὶ θὰ ἔχουν οἱ κύριοι (στραφομένη πρὸς τὸν Ζωγραφάκη) σὰν νέοι πολλὰ ἔξοδα.

Π. Ἐν πρώτοις... μὲ συγχωρεῖτε, ἐπιθυμῶ νὰ μάθω μὲ ποιὰς ἔχω τὴν τιμὴν νὰ ἐμιλῶ...

Ἐρ (δεικνύουσα τὴν Αὐθθ.) Ἡ δεσποινὴς Αὐθεντιάδου.

Ἀθθ. (δεικνύουσα τὴν Ἐρ.) Ἡ δεσποινὴς Ἐρασμοπούλου.

Πιπ. Χαίρω πολὺ. (Ἵποκρινόμενος) Ὁ κύ-

ριος Πιπέρης (Στρεφόμενος πρὸς τὸν Ζωγρ.)
 Ὁ κύριος Ζωγραφάκης.

Ζωγρ. (Ἰποκλιόμενος) Τιμὴ μου...
 (Πλησιάζων). Ὡστε συνάζετε ἐράνους;

Ἐρ. Μάλιστα. Τί νὰ κάμουμε. Βλέπετε εἰς ἀνά-
 γκη... ὑποφέρουν οἱ πτωχοί...

Π. (Ταυτοχρόνως πρὸς τὸν Ζωγρ. σι-
 γανὰ) Δῶσε μου ἓνα πεντάγραφο, γιατί χόθηκα.

Αὐθ. Τὸ καθήκον! Τὸ καθήκον!

Ζωγρ. (Ταυτοχρόνως πρὸς τὸν Ζ.) Ἐνα
 τόγω ὄλο, ὄλο... Τί ὄα φάω ἐπειτα...

Π. (Ἐντόνως) Δῶσε μου καὶ τὰ καταφέρνομαι
 ἀργότερα.

Ζ. Μά...

Ἐρ. (Παρουσιάζουσα τὸν κατάλογον
 τῶν ἐράνων πρὸς τὸν Π.) Ὅριστε παρακαλῶ,
 υπογράψατε.

Π. (Συγκεχυμένως.) Εὐχαριστῶς... ἀλλὰ...
 ξεῦρετε... αὐτὴ τῆ στιγμῆ... δὲν ἔχω χαλασμένα.

Ἐρ. Ὡ, εὐκολο πρᾶγμα νὰ σᾶς χαλάσωμεν.

Π. (Πρὸς τὸν Ζ. τείνων ὀπισθὲν τοῦ
 τῆν χεῖρα.) Δῶσε λοιπὸν ἀλιθίριε...

Ἐρ. Ἐχετε εἰκοσιπεντάρικον ἴσως;..

Π. (σοβαρῶς) Πολὺ παραπάνω.

Ἐρ. Ἐκατοστάριχο; Μάλιστα. Νὰ σᾶς τὸ χαλά-
 σομε.

Π. (σοβαρότερον). Βάλτε ἀκόμη...

Ἐρ. (Ἐκπληκτος). Πεντακοστάριχο;

Π. Δυστυχῶς γιὰ σᾶς, ἀλλ' εὐτυχῶς γιὰ μένα,
 ἔρ...

Αὐθ. Ἀλλά;

Π. (Ἀποφασιστικῶς). Ἀλλὰ τόσα...

Ἐρ. καὶ Αὐθ. (Ταυτοχρόνως). Χιλιάριχο;!

Π. (Βραδέως). Ἀ-κρι-θῶς. Ὡστε βλέπετε,
 ὅτι πρέπει μία ἄλλη μέρα νὰ λάβετε τὴν κάλοσυνην
 νὰ περάσετε.

Ζ. (Κατ' ἰδίαν). Φίνα τὰ κατάρξε...

Αὐθ. Νὰ σᾶς εἰπῶ, κύριε, δὲν εἶνε εὐκόλον νὰ
 ξανάθωμε, εἰνε ὅμως εὐκόλον νὰ χαλάσωμεν τὸ χι-
 λιόγραφο σας. Ἡ Τράπεζα Μυτιλήνης εἶνε ἐδῶ
 κοντά. Ὁ ταμίας εἶνε θεῖος μου... θὰ μοῦ τἀλλάξῃ
 ἀμέσως.

Ζ. (κατ' ἰδίαν). Δυστυχησμένα Πιπέρη...

Π. Τέλος πάντων... Ἄς εἶνε... ὅα τὰ οἰκονομή-
 σωμεν (Ταχέως πρὸς τὸν Ζ.) Ζωγραφάκη, ἤγι-
 γικεν ἡ ὥρα... Ἐμπρός... Ὅ, τι ἔχεις νὰ κάμης, (τεί-
 νει πρὸς τὸν Ζ. τὴν χεῖρα) κάμε το... (Δι-
 φνηδίως ἀποτεινόμενος πρὸς τὰς δε-
 σποινίδας). Σᾶς ἀρέσει ἡ ζωγραφικὴ;

Αὐθ. (Πρὸς τὴν Ἐρ.) Τί σχέσιν ἔχει ἡ ζω-
 γραφικὴ πρὸς τὸν ἔρανον; (Ἡ Ἐρ. κινεῖ τοὺς
 ὄμους ἀποροῦσα).

Ἐρ. (Πρὸς τὸν Π.) Πολύ...

Πιπ. (Ἐνῶ λαμβάνει κρυφίως εἰς χάλ-
 κινὰ νομίσματα καὶ νίκελ τὰ χρήματα
 ἀπὸ τὸν Ζ.) Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει δεσποινίδες,
 (σκορπίζονται τὰ χρήματα κάτω Ἐνῶ ὁ
 Π. τὰ συνάξει. ὁμιλεῖ πρὸς τὰς δεσποινί-
 δας) γιὰ προσέξτε αὐτὸ τὸ ἔργον. Εἶνε πρώτης
 γραμμῆς. Κυττάξτε τί χρωματισμοί... τί ἀπλότης,
 τί σχέδιον.

Ζ. (Ἐίρωνικῶς) Τί ἐλευθερία, τί βάθος..

Π. Τί ἐπίπεδον, τί λεπτότης, τί αἴσθημα...

(Αἰ δεσποινίδες κοιτάζουν τὴν εἰκόνα)

Ἐ. Δὲν ἔχει ὑπογραφή ὅμως.

Π. Μὰ ξεῦρετε, δύο εἰδῶν πίνακες εἰς τὴν ζωγρα-
 φικὴν δὲν ἔχουν ὑπογραφήν. Τῶν πολὺ μεγάλων καλ-
 λιτεργῶν τὰ ἔργα καὶ τῶν πολὺ μικρῶν...

Ζ. Ἐδῶ συμβαίνει τὸ δεύτερον.

Π. Μὲ συγχωρεῖς. Τὸ ἔργον εἶνε μεγάλης ἀξίας.

Ἐρ. Φαίνεται... βεβαίως.

Π. Λοιπὸν, δεσποινίδες, ἀφοῦ ὁ σκοπὸς διὰ τὸν
 ὁποῖον περιέρχεσθε τὰ σπήτια εἶνε ἰερός καὶ ἐπειδὴ
 αὐτὰ ποῦ θὰ σᾶς δώσω εἶνε πολὺ ὀλίγα, σᾶς προσ-
 φέρω αὐτὸν τὸν πίνακα.

Ζ. (Πρὸς τὸν Π. σιγανὰ) Τί κάνεις κλοῦργε;
 Τὸ δικό μου ἔργον προσφέρεις;

Π. Νὰ τὸν βάλτε λαγεῖο...

Ἐρ. Ὁραῖα ἰδέα...

Π. Μπορεῖτε κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον νὰ εἰσπράξετε
 χιλίας τοῦλάχιστον δραχμᾶς.

Ζ. (Κατ' ἰδίαν). Σὰν τὸ χιλιάριχο τὸ δικό σου.
 Τοῦλάχιστον θὰ πάρω τῆς 5 δραχμᾶς πίσω.

Αὐθ. Ὡστε δὲν γνωρίζετε ποῖος εἶνε ὁ καλλιτέ-
 χνης;

Πιπ. (Δεικνύων τὸν Ζ.) Πῶς... εἶνε ἐμπρός
 σας... Ὁ κύριος αὐτὸς ἔχει ζωγραφίσῃ τὸν πίνακα.
 (Κατ' ἰδίαν πρὸς τὸν Ζ.) Βλέπετε τί ὠραῖα
 ποῦ τὰ καταφέρνω; Δὲν θὰ ζητήσουν ἀπὸ σὲ ἔρανον
 καὶ φαίνεται πῶς εἶνε καὶ δικό σου τὸ ἔργον.

Ἐρ. (Πρὸς τὸν Ζ.) Σᾶς συγχαίρω, κύριε...
 εἶνε θαυμάσιον τὸ ἔργον σας...

Ζ. (Κατ' ἰδίαν). Ὡ, δυστύχημα! Τί νὰ κάμω
 τώρα; (Πρὸς τὴν Ἐ.) Δηλαδή, καλοῦτσικο...

Αὐθ. Καλὲ τί καλοῦτσικο... Ἀριστον... Καὶ διατί
 δὲν ἐβλάτε τὴν ὑπογραφήν σας;

Ζ. Ὅχι βέβαια διότι εἶνε ἀριστούργημα, ἀλλὰ
 διότι δὲν ἐπρόβλεπα νὰ τὸ τελειώσω καὶ μοῦ τὸ ἀπή-
 γαγεν ὁ κύριος.

Αὐθ. (Πρὸς τὴν Ἐρ.) Φαντάσου ἂν τὸ ἐτε-
 λειώων ὁ κύριος...

Π. Καλὲ δὲν εἶνε αὐτό. (Πρὸς τὸν Ζ.) Μὰ τί
 εἶνε αὐτὸ ποῦ λές; Ἀπὸ μετριοφροσύνης δὲν τὸ ὑπέ-
 γραψε. Ἐγὼ καὶ ὁ κύριος ἔχομε ἀποστραφῆ πρὸς
 τὰς ὑπογραφάς.

Ἐρ. Καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς ἐράνους, γὰ... γὰ... γὰ...

Αὐθ. (Πρὸς τὴν Ἐρ.) Μὰ μοῦ φαίνεται πῶς
 καὶ γραμμᾶς κόκκινες ἐκεῖ (δεικνύει τὴν εἰ-
 κὸνα) ὑπογραφή θὰ εἶνε...

Ἐρ. Δὲν διακρίνω. Γιὰ δὲς καλλιτέρα σὺ ποῦ φο-
 ρεῖς γυαλιά

(Αναβαίνει ἡ Αὐθ. εἰς ἓν κάθισμα καὶ πλησιάζει πολὺ
 εἰς τὸν πίνακα διὰ νὰ διαβάσῃ τὴν ἀνύπαρκτον ὑπογρα-
 φήν, ἐνῶ οἱ Πιπ. καὶ Ζωγρ. αἰτι γιθυρίζουν).

Αὐθ. (Πρὸς τὸν Ζ.) Καὶ εἰς πόσας ἡμέρας, κύ-
 ριε, ἐλάματε τὸ ἔργον αὐτό;

Ζ. Εἰς ἕσας ἡμέρας ἐγχειρίσθη καὶ ὁ Θεὸς νὰ
 κάμῃ τὸν κόσμον, πλήν τῆς τελευταίας, διότι (κυτ-
 τάζων τὴν Αὐθ. κατὰματα) ἐκάμε τὸν ἄνθρω-
 πον, ὅπως δὰ τὸν βλέπομε, καὶ ἀπέτυχε.

Αὐθ. (Πρὸς τὴν Ἐρ.) Καλὲ αὐτὸς εἶνε αὐθά-
 δης. Γιὰ μένα τὸ εἶπε. Πᾶμε νὰ φύγουμε. Αὐτοὶ
 δὲν εἶνε οὔτε κουραμπιέδες.

Ἐρ. (Πρὸς τὴν Αὐθ.) Καλὲ δὲ βροίεσαι. Πρὸ
 παντὸς τὸ καθήκον! Νὰ εἰσπράττουμε μεῖς καὶ ἄς
 λέγῃς ὅτι θελοῦν...

(Πρὸς τὸν Ζ.) Καὶ τί παριστᾷ ὁ πίναξ;

Ζ. Τὴν Κόλοκυθὸν.

Ἐρ. Ἄ, ἔχετε δίκαιον. Δεξιᾶ καθὼς πᾶμέ...

Ζ. Ἀριστερᾶ...δεσποινίς.

Ἐρ. (πρὸς τὸν Ζ.) Δηλαδὴ ἀριστερᾶ, ἀρῶ στρίψωμεν πρώτα δεξιᾶ.

Ζ. Μὲ συγχωρεῖτε· δὲν εἶμαι δυνατὸς εἰς τὴν τοπογραφίαν.

Αὐθ. Ὡστε ἔχετε δίκαιον καὶ οἱ δύο.

Ζ. Ἀκριβῶς, δεσποσύνη.

Ἐρ. (πρὸς τὴν Ἐρ.) Καλὲ αὐτὸς εἶνε ζῶον! Ἐγὼ εἶσνα σὲ λέγει· δεσποινίδα, ἐμένα μὲ ἀποκαλεῖ δεσποσύνη.

Ἐρ. Μὴ λη·μονῆς, Κλεονίκη, τὸ καθήκον.

Π. Μὰ δὲν βλέπετε πῶς φαίνεται ὁ Ἰλισσός;

Αὐθ. Ὁ Ἰλισσὸς τί θέλει στὴν Καλοκυνθῶ;

Π. Μὰ ἀπὸ κεί θαρρῶ πηγάζει.

Ζ. Καλὲ τί λέτε; Ὁ Πηγινὸς θέλετε νὰ πῆτε...

Ἐρ. (πρὸς τὴν Ζ.) Καὶ αὐτὰ τὰ χρώματα εἶνε ἐκ τοῦ φυσικοῦ;

Ζ. Βέβαια.

Αὐθ. Τὰ πωλοῦν μὲ τὴν οὐκᾶ;

Π. Γιατί αὐτὴ ἡ ἐρώτησις;

Αὐθ. Ἐν τῇ καταναλώσει τὸ κέρδος! Λόφοι χρώματος.

Ζ. Εἶνε ἡ νεωτέρα τεχνολογία. Πάντοτε ὁμοῦς ἐργάζομαι μὲ τοῦμπες.

Π. (Κατ' ἰδίαν) Ἀπάνω-κάτω.

Αὐθ. Μὰ τί, σχινοβάτης εἶνε ὁ κύριος;

Ἐρ. Καλὲ ἀστειεύεται. Τί ἔχουν νὰ κάμουν ἡ τοῦμπες μὲ τὴν τέχνη.

Ζ. Ἐχουν νὰ κάμουν...ἀριστουργήματα. Tubes εἶνε τὰ σωληνάρια ποῦ περιέχουν τὰ χρώματα.

Αὐθ. Καὶ ποῦ ἐσπουδάσατε;

Ζ. Εἰς τὸ... Conservatoire τοῦ Μονάχου.

Αὐθ. Μονάχος ἐπήγατε ἢ σᾶς ἐστειλε τὸ Κράτος;

Ζ. Ὁχι! ἐπήγα μὲ ἐκτακτὸν ἀποστολὴν δηλαδὴ δαπάναις ἐνὸς μακαρίτου ἀδελφοῦ τῆς γιαγιάς μου, δεσποσύνη.

Π. (Κατ' ἰδίαν) Βρὲ τὸν μασκαρᾶ τί λέει...

Αὐθ. (Πρὸς τὴν Ἐρ.) Πάλιν δεσποσύνη.

Ἐρ. (Πρὸς τὸν Ζ) Σᾶς ἀρέσει ὁ Βελασκὲ ἢ ὁ Ρέμπραντ;

Ζ. Ὅλα τὰ ἔργα τῆς ἐποχῆς τοῦ Λουδοβίκου ΙΔ' μ' ἀρέσουν.

Ἐρ. (Πρὸς τὸν Ζ.) Ὁ Παι. ξεκομῆ τὸ ἔργον καὶ τὸ δίδει. (Κατ' ἰδίαν).

Γιὰ μένα ἦτο ποῦ ἦτο χαμένο (Κτυπᾶ ἢ θύρα.)

ΣΚΗΝΗ Ε΄.

Οἱ ἄνω καὶ Πέτρος.

(Εἰσέρχεται ὁ Πέτρος, ἐμποροῦπάλληλος.)

Πέτρ. Κύριε Πιπέρη, πολὺ σᾶς παρακαλῶ νὰ ἐξοφλήσετε αὐτὸν τὸν λογαριασμὸν. Εἶνε τώρα ἕξ μῆνες.

Π. (Συγχεχυμένως) Καλᾶ. (Εἶτα, ἐν θυμῷ) Καὶ πῶς μιλᾶς ἔτσι;

Ζ. (Γελῶν) Ὁραῖος καιρὸς.

Π. (Πλησιάζων πρὸς τὸν Πέτρον καὶ σιγανά). Νὰ πάρει ὁ δραχμὰς ἀπάναντι καὶ ἔλα τὸ Σάββατο νὰ σ' ἐξοφλήσω.

Πέτρ. (Κατ' ἰδίαν) Στὴν ἀναδροχίαν καλὸ νὰ καὶ τὸ γαλλᾶ. (Λαμβάνει τὰ χρώματα καὶ φεύγει).

Ζ. (Ἀντιλαμβάνομενος τῆς κινήσεως

τῆς Πιπ.) Πᾶσι καὶ τὸ πεντόφραγλό μου.

Ἐρ. Κύριε Ζωγραφάκη, δὲν βάζετε τὴν ὑπογραφήν σας εἰς τὸν πίνακα, παρακαλῶ; Θὰ ἔχῃ περισσότερο ἄξιν.

Π. (Κατ' ἰδίαν) Ἦώρα τὸ πέτυχε.

Ζ. Ἀδύνατον. Μοῦ ἀρέσει ἡ ἀνωουρία.

Αὐθ. Δὲν πειράζει, Λιλή. Δημοσιεύομεν εἰς τὰς ἐφημερίδας ὅτι προσέφερεν ἕνα πίνακα ὁ διακεκριμένος ζωγράφος κ. Ζωγραφάκης καὶ εἶνε τὸ ἴδιον.

Ζ. (Κατ' ἰδίαν) Ἐγάρηκα. Αὐτὸ μὲν ἔλειπε...Γραφεὺς τρίτης τάξεως ὑπουργεῖον νὰ ποζάρω ὡς Ροῦμπενς...Θὰ γίνω ρεζίλι.

Π. (Πρὸς τὴν Αὐθ.) Δεσποινίς, μὴ τὸ κάμετε αὐτό. Ἀντιστρατεύεται πρὸς τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς παποθῆρεις τοῦ κ. Ζωγραφάκη. Γράψετε: «Εἰκὼν ἀγνώστου ζωγράφου, πιθανῶς τοῦ Τισιανῶ.»

Αὐθ. Μὰ, κύριε, ὁ Τισιανὸς δὲν ἐπήγε ποτὲ στὴν Κολοκυνθῶ.

Π. Καὶ δὲν λέτε πῶς εἶνε τοποθεσία πλησίον στὰ Πυρρηναῖα, στὴ Ἰμαλάια, ὅπου θέλετε. Ἐνα τοπεῖον ἔχει αὐτὸ τὸ καλὸ: λέτε ὅτι εἶνε ὅ,τι θέλετε. Καὶ ποῦ δὲν ὑπάρχουν δένδρα, νερά, βουνά...ἥλιος, σελήνη...δρόμοι, ἀγριολούλουδα... Καλὲ, δὲν βαρύνεσθε...ὅλα ἕνα πράγμα εἶνε. Ἀπὸ ἕνα Θεοῦ καμωμένα...

Αὐθ. Καλᾶ, τέλος πάντων, ἀρῶ ἐπιλέγετε...

Λιλή, καιρὸς εἶνε νὰ ἀρῆσωμεν τοὺς κυρίους ἰσχύους.

Π. Τὴν εἰκόνα, δεσποινίς, σᾶς τὴν στέλλομεν.

Ζ. (Κατ' ἰδίαν) Μακάρι! Ἐτσι τὴν πέρνω ἐγὼ καὶ φεύγω. (Πρὸς τὴν Ἐρ.) Ἄ, βέβαια, θὰ κουρευθῆτε σεῖς νὰ τὴν κρατεῖτε.

Ἐρ. Ἄ ὄχι, διατὶ νὰ σᾶς βάλουμε καὶ σ' αὐτὸν τὸν μπλεῖ; Θὰ πάρουμε μὲλις κατεβούμε ἕνα ἀμάξι. Δὲν μᾶς πειράζει...

Ζ. (Κατ' ἰδίαν) Πᾶσι καὶ ἡ τελευταία ἐλπίς.

Ἐρ. Κύριε Πιπέρη, χαίρω πολὺ διὰ τὴν γνωριμίαν.

Π. Ἐπίση;...Καὶ νὰ σᾶς ἰδοῦμε καμμιὰ μέρα...

Αὐθ. Ἄν κάμουμε κανένα ἄλλον ἔρανον...

Ἐρ. Ὅπως δὴπότε, ἄς ἐτοιμάσῃ ὁ κ. Ζωγραφάκης κανένα ἄλλον πίνακα. Τὴν Καισариανή, τὰ Σελῶλια...

Ζ. (Κατ' ἰδίαν). Μὰ ὅταν ξανάρθετε δὲν θὰ ὑπάρχη ἐδῶ οὔτε ζωγραφία, οὔτε Ζωγραφάκης.

Ἐρ. (Πρὸς τὸν Ζ.) Χαίρετε, κύριε...Καὶ τὰ συγχαρητήριά μου διὰ τὸ ὥραϊον ἔργον σας.

Ζ. Εὐχαριστῶ. Καλὴσύνη σας.

Ἐρ. } Χαίρετε!

Αὐθ. }

Π. } Στὸ καλὸ...

Ζ. }

(Ἐνῶ ἐξέρχονται, εἰσέρχεται ὁ Κῆρ Ἀργύρης μὲ τὸν Παῦλον, ἐπάλληλον ἐμπορικῶ καταστήματος).

ΣΚΗΝΗ ΣΤ΄.

Πιπέρης, Ζωγραφάκης, Ἀργύρης, Παῦλος.

Ἀργ. Τοῦ λόγου του ἐδῶ, κύριε Πιπέρη, σᾶς θέλει (Δεικνύων τὸν Π. πρὸς τὸν ὑπάλληλον). Εἶνε ὁ κύριος ποῦ ζητᾶς.

Παῦλος. Ὁ κύριος Μετρητῆδης ὁ ἔμπορος σᾶς παρακαλεῖ νὰ τοῦ ἐξοφλήσετε αὐτὸν τὸν μικρὸν, ἀλλὰ παλαιὸν λογαριασμὸν διότι εἶνε Σάββατον σήμερα καὶ ἔχει πληρωμὰς.

Π. Ἦώρα βρέθηκαί σου; Ὅ,τι εἶχα τὸ ἐδῶσα

Π Ι Ν Α Κ Ο Θ Η Κ Η

πελά εις τὸν ἔρανον. (Μιμνήσκοντες τὴν ἔρρινον φωνὴν τῆς Ἑρ. Πρὸ παντός τὸ καθήκον!

Παῦλος. Μά, κύριε Πιπέρη...

Π. Ξερόπωναί με... Τώρα ἔχουμε πόλεμο καὶ σὺ λεπτά γυρεύεις...

Παῦλ. Θὰ σὰς βάλουμε στὴν ἐφημερίδα.

Ἀργ. (Κινῶν τὴν κεραιλήν) Μὰ καὶ ἐγὼ αὐτὸ πρέπει νὰ κάμω.

Π. Ἀγ! αὐτοὶ οἱ ἔρανοι!

Ζ. (Τρεπόμενος εἰς φυγὴν). Ὠραῖος καιρός. Ἦλθα γὰρ μαλλὶ καὶ φεύγω κουρεμένος.

Παῦλος. Λοιπὸν, κύριε;

Πιπ. Στὴν ἐφημερίδα εἶπες; Μάλιστα. Νὰ μὲ βάλετε ὅπου θέλετε... Στὴν «Πρόνοια» τοῦ Πειραιῶς

στὴ «Φρεδεμπλάτ», στοὺς «Καιρούς» τοῦ Λονδίνου, στὴ «Νοβόγιε Βρέμια», στὴ «Τριμπούνα»... Σὰς φθάνει; Δὲν ἔχω, δὲν ἔχω λεπτά...

Ἀργ. (Πρὸς τὸν Παῦλον) Πᾶμε, κύριε συνάδελφε. (Φεύγων).

Πιπ. (Μόνος). Φοιτητὴς καὶ ἔρανος. Ζωήρα φάκης καὶ Ρέμπραντ. Κύρ Ἀργύρης καὶ... νοῦκ! Ὡς τὸσω ὄλα ἀνάποδα γίνονται εἰς αὐτὸν τὸν κόσμον (Ἰψώνων τὰς χεῖρας). Κύριε, ἐπίβλεψον εἰς Οὐρανὸν καὶ ἴδε Πιπέρη καὶ ἄφου γίνονται ἔρανοι, βρέξε τὰλληρα... ἐκαστοστάρικα... χιλιάρικα... Ἀμήν!

(*Ἀδελαία*)

ΔΙΚ.

Ποικίλη Λεξις

Ἑρωτόδραγη.

Μαζωμένη σὰν γατίστα ἢ πρωτόβγαλτη, κάθεται ἀκίνητη εἰς τὸ βάθος τῆς σκηνῆς, μακρὰν ἀπο τοὺς ἄλλους ἠθοποιούς, ποὺ εἴτε προσάρουν τοὺς ρόλους των, εἴτε συζητοῦν γιὰ τουαλέττες, γλέντια, οἰκονομικὰ στενοχωρίας, εἴτε ὄλοι μαζῆ παραδίδονται μὲ ἀγγελικὴν εὐθυμίαν εἰς τὴν ἡδονὴν τῆς κακολογίας κάποιος συναδελφικῆς ὑπόρξεως.

Πλησιάζει μεσημέρι. Ἀπὸ τὰ βόθρ τοῦ ὑποβολείου ξεφυτρώνει ἕνας ἀνδρικός μπουστός, ποὺ ξεφυλλίζει κάποιον χειρόγραφον. Ἡ πρόβα προχωρεῖ, ὅπως συνήθως. Δύο ἀπὸ τοὺς ἠθοποιούς, ποὺ ἔχουν μέρος εἰς τὴν πρᾶξιν αὐτήν, δὲν ἦλθον ἀκόμη. Ὁ πρωταγωνιστὴς, καθισμένος ἵππαστὴ σὲ μιά κορέκλα, ἐπαναλαμβάνει σὰν ὑπνωτισμένους ἐκεῖνα ποὺ σφουρίζει ὁ ὑποβολεύς. Ἡ πρωταγωνίστρια ἐξετάπτωσε ἐκεῖνην τὴν στιγμὴν μιά γκαζόλα καὶ ἔως ὅτου τὴν ρουφήξῃ γουλιὰ-γουλιὰ, ἢ πρόβα διακόπτεται.

Μὲ ἕνα χειρόγραφον εἰς τὸ χέρι, ὁ διευθύνων τὴν σκηνικὴν κίνησιν ἔγινει διὰ νὰ φωνάξῃ εἰς τὸ κυλικεῖον τοῦ θεατρικοῦ περιβόλου νὰ τοῦ φέρουν ἕνα καφέν, καὶ ἐνῶ ὄλοι, καθ' ὀμίλους ἢ καὶ κατὰ μόνας, κάτι λέγουν, κάπως κινεῖν τὰ φυσιογνωμίας των, ἢ πρωτόβγαλτη, ἢ νῆα μὲ τὸ μεταχειρισμένον φέρευμα καὶ τὸ καπελλάκι, τοῦ ὁποίου τὰ τεχνητὰ λουλούδια δὲν ἐγνώρισαν τὴν λαμπρότητα τῆς ἀνοίξεως των ἐπὶ τῆς ἰδικῆς τῆς κεφαλῆς, ἐξακολουθεῖ νὰ μένη ἀκίνητος, σὰν πρόπλασμα ἀπὸ πηλόν, ποὺ ἔχει ξεχασθῆ ἐκεῖ σὲ μιά γωνιὰ καὶ ἐηραίνεται.

Ἦτανε δασκάλα, ραφτρίτσα, κόρη ἀσπῶν, ποὺ ἐπάτησε θριαμβευτικὰ ἐπάνω εἰς τοὺς οἰκογενειακοὺς καυγάδες διὰ νὰ στηρίξῃ τὸ κλονιζόμενον τακουνάκι τῆς εἰς τὰς σανίδας τῆς σκηνῆς; Μυστήριον. Τὸ στόμα τῆς ἀκόμη δὲν τὸ ἤνοιξε. Καὶ ὅταν ἀκόμη ἀνοίξῃ τὰ χεῖλιάκια τῆς, δὲν θὰ μάθωμεν πολλὰ πράγματα, ἀφοῦ αἱ πρῶται τῆς ἐμφανίσεις ἐπὶ τῆς σκηνῆς θὰ μᾶς τὴν παρουσιάσουν ὡς ὑπέρτεριαν διὰ νὰ πῆ τὰς συνειθισμένους λέξεις εἰς τὴν κόρην τοῦ σπιτιοῦ:

— Δεσποινίς. ἕνας κύριος ζητεῖ νὰ σὰς δεῖ...

Τώρα, εἶνε ἢ πρώτη ποὺ ἔρχεται στὴν πρόβα καὶ ἢ τελευταία ποὺ φεύγει. Εἰς τὸ νέον τῆς στάδιον ἐρρίφθη μὲ ὄλον τὸν πυρετόν, ὁ ὁποῖος σημειώνει τὴν ἐγκαίνιασιν κάθε φάσεως τῆς ζωῆς μας, διὰ νὰ ἐλαττωθῆ αὐτὸς σὺν τῷ χρόνῳ, ἐν ὅσω ἐξ ἀντιθέτου προχωρεῖ ὀρμηφύτως ἢ ἐξέλιξις.

Ἡ τάξις ὅμως των ἠθοποιῶν, ὅσον καὶ ἂν φαίνε-

ται πὼς ἔχει ἀνοίξει εἰς τὰ δλέμματα ὄλου τοῦ κόσμου τὰ παράθυρα καὶ τῆς πόρτας τῆς, ἀποτελεῖ ἐν τούτοις ἕνα εἶδος μασονίας. Ἰσως κανένα σωματεῖον νὰ μὴ εἶνε τὸσον συσπειρωμένον περὶ ἑαυτό. Διὰ τοὺς ἠθοποιούς ἢ σκηνῆ εἶνε ἢ κυνέλη των. Καὶ ἐκ τῆς ὀλίγης πείρας τῆς θεατρικῆς ζωῆς ποὺ ἔχω ἢμπορῶ νὰ σὰς δευσιώσω ὅτι κάθε καλλιτεχνικὴ μέλισσα εἶνε ὠπλισμένη μὲ κέντρον, ποὺ θὰ ἐκταμνε νὰ πρισθῇ ὀδονηρὰ τὴν τολμηρὰν ὑπαρξιν, ἢ ὅποια θὰ ἐτολμοῦσε νὰ παραισφύσῃ εἰς τὸ ἄδουτον τῆς Τέχνης μὲ pre-tentions βασιλίσσης.

Πολὺ πιθανόν ὄλα αὐτὰ νὰ τὰ γνωρίζῃ καὶ ἢ πρωτόβγαλτη, ποὺ κουλουριάζεται τακτικὰ σὰν γατίστα σὲ μιά γωνιὰ τῆς σκηνῆς.

Π. Ροδοκανάκης.

★ ★

Μία φίλη τοῦ Μωσαίου

Μία «ἄγνωστος» φίλη τοῦ μεγάλου διηγηματογράφου Γκυ δὲ Μωπασσάν ἐδημοσίευσε προσφάτως ἀναμνήσεις τῆς ἐκ τοῦ βίου του, αἱ ὁποῖαι ἐπροξένησαν μεγάλην ἐντύπωσιν.

Ἡ «Κραυγὴ» τῶν Παρισίων ὑποστηρίζει ὅτι πρόκειται περὶ κυρίας σλαυτικῆς καταγωγῆς, ἢ ὅποια ἐπὶ πολὺ ὑπῆρξεν ἡ Βασίλισσα τῶν κοσμικῶν συναθροίσεων εἰς Παρισίους καὶ Πετρούπολιν.

Αὕτη μείνασα ἐνωρὶς χήρα ἐξηκολούθησε νὰ λάμπῃ εἰς τὸ σαλόνι μῆς ἀδελφῆς τῆς, ὅπου ἐσυνήθιζαν νὰ παρευρίσκωνται αἱ φιλολογικαὶ καὶ πολιτικαὶ κορυφαί.

Ἐκεῖ ἐγνώρισεν τὸν Μωπασσάν, τοῦ ὁποίου ἐγένετο ἢ πιστὴ ἐρωμένη, πλήρης αὐταπαρνήσεως. Αὕτη ὑπῆρξεν ἢ ἐμπνεύσασα τὸ τελευταῖον μυθιστόρημά του «Ἡ καρδιά μας». Ἡ ἴδια ἐσύχναζεν ἐπίσης καὶ εἰς τὸ σαλόνι τῆς πριγκηπίσσης Ματθίλδης, ὅπου ὀυοῖως ἐπροκάλει τὸν θαυμασμὸν διὰ τὴν καλλονὴν καὶ τὸ πνευμά τῆς. Μεταξὺ τῶν μεγάλων θαυμαστῶν τῆς ἦτο καὶ εἰς πρίγκηψ Βοναπάρτης, ὅστις ἐπρότεινε εἰς αὐτὴν καὶ γάμον, ἀλλ' ἢ ὡραία χήρα ἠρνήθη διὰ νὰ μείνῃ πιστὴ πρὸς τὸν μυθιστοριογράφον, ὅστις ὅμως ἠγγόνει τὴν μεγάλην αὐτὴν θυσιάν τῆς ἐρωμένης του.

Ἐξηκολούθησε νὰ μένῃ πιστὴ καὶ μετὰ τὸν θάνατόν του καὶ εἶνε ὁ σπουδαιότερος φύλαξ τῶν χειρογράφων καὶ τῶν ἀνεκδότων τοῦ μεγάλου διηγηματογράφου.